

Opjevana u mnogim pjesmama, spominjana u remek-djelima slavnih pisaca, Miljacka je nesumnjivo čuvena i nadaleko poznata rijeka. Prilično kratka, plitka, za mnoge koji dolaze sa obala velikih, plovnih rijeka, više podsjeća na veći potok, nego na rijeku, svakako je sinonim za Sarajevo, kroz čiji strogi centar ponosno protiče, ispod prelijepih mostova, kao što su Kozja ćuprija, Latinska ćuprija, Drvenija, Ajfelov most i mnogi drugi, koji su kao nijemi svjedoci istorije, svakodnevnice.

Stiče se utisak, da udaljavajući se od nekada čuvenog gradskog kupališta Bembaše, o Miljacki se sve manje zna, kako među turistima, tako i među stanovnicima.

Nemar prema prirodnim bogatstvima

Mnogo je specifičnosti vezano za Miljacku, između ostalog postojanje dvije Miljacke koje izvire na području predratnog grada Sarajeva, Paljanske u naselju Gornje Pale, i Mokranjske Miljacke, koja takođe izvire na području opštine Pale, u naselju Kadino Selo, koje se spajaju u Dovličima, tako da se za Miljacku može reći da je stoprocentna sarajevska rijeka, na čijem području izvire i završava svoj tok, stapajući se sa rijekom Bosnom.

Mnogo poznatiji izvor, svakako jeste izvor na Palama, kako zbog lokacije, zidina starog utvrđenja Gradina Pavlovića ispod koga se izvor nalazi, tako i zbog neposredne blizine nacionalnog spomenika, Hadžišabanovića vile, olimpijske Jahorine, i u posljednje vrijeme sve atraktivnije Ravne planine, ali i neizostavne čuvene trase stare pruge Sarajevo-Užice, koja je nažalost, sedamdesetih godina ugašena.

Veličanstvena priroda, na samo dva kilometra od centra Pala, blagi usponi i mirisi još uvijek čiste Miljacke, uz koju se nalaze pristojni, lijepi restorani, ostavljaju fantastičan utisak, prelaz iz urbanog ka čistoj prirodi, pokazujući nam kako je rijeka čista u blizini izvora, za razliku od stanja u kome se nalazi kod ušća u Bosnu.

Međutim i pored svih prednosti, ljepota koje nosi sa sobom, Vrelo Miljacke danas nije ni približno atraktivna lokacija, kakva bi trebala biti, iz raznih razloga, odsustva pažnja nadležnih institucija, kako na lokalnom, entitetskom, tako i državnom nivou. Država koja mnogo veću pažnju posvećuje nebitnim stvarima, svakodnevnim, monotonim i apsurdnim političkim prepirkama, po strani ostavlja mnogo bitnija egzistencijalna pitanja, poput čiste i očuvane prirode, rijeka, šuma...

Darove prirode

Teško je ostati ravnodušan, posmatrajući darove prirode, a znati da je to za relevantne faktore skoro pa nebitno, možda tek na nekoj margini agende. Kao djeca poslijeratnog Sarajeva, odnosno Istočnog Sarajeva, odlazili smo u biciklističke vožnje prema izvoru Miljacke, uživajući u predivnim putevima, usponima, jednostavnoj lakoći dječje sreće kada se nalaziš na slobodi, u prirodi. Išli smo prema izvoru, ali ne i do izvora, iz jednostavnog

razloga, straha. Strah koji je uzrokovan saznanjem da se u neposrednoj blizini možda može naići na mine, što je za tadašnju Bosnu i Hercegovinu, česta pojava.

Pandan Vrelo Miljacke po tom pitanju, bio je i Trebević, koji je također uzrokovao određenu dozu straha i jeze uz trake i table sa natpisom „Mine“. Naravno, dosta vremena je prošlo od tada, i danas su ti prostori očišćeni od mina i bezbjedni. Danas, baš kao i Trebević, koji je ponovo postao pravo turističko žarište Sarajeva, i Vrelo Miljacke posjećuju planinari, šetači, ljubitelji prirode, samo u mnogo manjim grupama, što je svakako rezultat nedovoljne promocije Vrela Miljacke.

Sramota je turističkih organizacija Kantona Sarajevo i Grada Istočno Sarajevo, da u Sarajevu, pored putokaza za Trebević, Vrelo Bosne, Bašćaršiju, Jahorinu, nema putokaza za Vrelo Miljacke, kao što je nema ni u samom centru Pala, osim nekog skromnog znaka kod skretanja sa glavnog puta.

Oduševljeni posjetioci

Među istinskim zaljubljenicima u Miljacku je i Vladan Jeftović iz Istočnog Sarajeva, direktor marketinške agencije Visia, redovan posjetilac Vrela Miljacke, koji nam je iznio svoj stav o Vrelo Miljacke:

“Izvor Paljanske Miljacke predstavlja pravi prirodni biser ovog kraja. Preljepi slapovi u vrijeme kada je veći vodostaj rijeke, ostavljaju naročito lijep utisak na sve njene posjetioce. Idealno mjesto za laganu šetnju kroz šumu, za sve ljubitelje prirode, porodice sa djecom, mlade i starije. Cijeli kraj je moguće uvezati sa Jahorinom i Ravnom planinom, te tako promovirati kao destinaciju za sve izletnike, planinare, bicikliste...Odmah iznad izvora nalazi se i srednjovjekovno utvrđenje, Gradina Pavlovića, što svakako upotpunjuje sliku ove turističke destinacije. Prije izvora nalazi se i nekoliko ribljih restorana, kao što je restoran Vrelo Miljacke, gdje kroz samu baštu restorana žubori voda Miljacke, koji su nagrada za sve one koji žele odmor i bijeg iz gradske gužve. Međutim, ono što svakako nije za pohvalu jeste činjenica da za ovu destinaciju ne znaju ni stanovnici sarajevske regije, a tek da ne pričamo o ljudima iz drugih gradova i inostranim turistima. Promocija ovog prirodnog dragulja je veoma važna, što podrazumijeva i obezbjeđenje uslova i kvalitetan sadržaj. Malo dobre volje i sredstava je potrebno da se obezbijede kvalitetno uređene staze, putokazi, smjernice za posjetioce, uređeno izletišta sa kantama za smeće i mjestima za paljenje vatre, kao i redari za održavanje mjesta urednim, po propisima. Sve ovo se može uraditi kroz jednostavan projekat lokalnog planinarskog društva, a u saradnji sa opštinom i nadležnim organima. Ova destinacija definitivno zaslužuje bolje ophođenje lokalne zajednice, te ukazivanje novim naraštajima na jedinstvene vrijednosti i bogatstva koja posjedujemo. Tako da je Vrelo Miljacke mjesto koje se obavezno mora posjetiti i uvjeriti se u svu ljepotu koju je priroda

svojim rukama vajala“.

Takođe i za mog sugrađanina Marka, mladića kome je od strane ljekara preporučeno da što više vremena provodi u prirodi, Vrelo Miljacke predstavlja nešto neprocijenjivo.

„Nakon dijagnoze anksioznosti uzrokovane pretjeranom, svakodnevnim izlaganja stresu, odlučio sam da što više slobodnog vremena provodim u prirodi, miru i tišini. Naročito ako je tu i voda, koja je za mene blago, život... To sam upravo pronašao na samo par kilometara od moga stana. Teško se može opisati ta slikovita čarolija, kako doživljam izvor Miljacke i prostor oko nje. Stijene prekrivene mahovinom, čija me prelijepa zelena boja oduševljava, svježina, vodeni slapovi čiji žubor me odvodi u neki novi svijet mira i spokoja, harmonije i relaksacije. Gdje god da odem, uvijek ću se vraćati izvoru Miljacke, i pokušati dovesti što više prijatelja, jer smatram da je sebično sam uživati u takvoj ljepoti, kakvu samo priroda može da stvori. I zaista je neprihvatljivo da nadležni organi nedovoljno brinu o jednom tako veličanstvenom mjestu“.

Rijeka koja nesumnjivo zaslužuje veću pažnju svih nas, kako građana tako i nadležnih organa, između ostalog i zbog prirodnog prkosa ratu, politici, podjelama, jer ona protiče kroz oba dijela Sarajeva, i potpuno joj je nebitno da li je pod nadležnošću Republike Srpske ili Federacije Bosne i Hercegovine, ona spaja, kao krvotok, nekad slaba, nekada jaka, nosi sa sobom život, slobodu, bistrinu, svježinu u vrelin ljetnim danima, jače talase tokom jesenjih kiša i proljetnog otapanja snijega. Ona je tu, neodvojiva od Sarajeva, tu je danas, biće i sutra, biće tu uvijek, a na nama je da brinemo o njoj, da je čuvamo.

Izvor: balkans.aljazeera